

DAMMEN

Dammen met een knipoog

De kop hierboven is de titel van een boekje van duizendpoot Arie van der Stoep. De man van wie tientallen boeken verschenen over zijn passies damproblematiek en damhistorie werd gevraagd een jubileumuitgave te maken bij het 75-jarige bestaan van de Kring voor Damproblematiek. In 41 hoofdstukjes beschrijft Van der Stoep uiteenlopende curiosa op en naast het dambord, verlichtigd met veel foto's. Damproblematiek op zich kun al een curiosum noemen. De beoefenaars bedenken een stand met meestal de opgave dat wit speelt en wint. De medemens mag dan zoeken naar de vaak diep verborgen oplossing. Die hem frappeert, mits het een goed probleem is. Het damspel wordt echter ook gebruikt – volgens sommigen misbruikt – voor grappen, puzzels en raadsels.

Zo stelde een redacteur van *NRC* in 1931 zijn lezers in de rubriek *Hersenkronkelingen* de vraag: 'Wat is de kortste partij waarbij een der spelers geen enkel stuk meer heeft?' Lezer I. C. Kamer kwam met een scherpe oplossing. Vanuit de beginstand:

1.34-29 17-21 2.39-34 21-26 3.32-27 19-24 4.37-32 26x30 5.42-37 24x22 6.35x24 20x29 7.47-42 29-33 8.44-39 33x35 9.45-40 35x44 10.49x40 22-27 11.36-31 27x49 12.46-41 49x35 13.50-44 35x49 14.48-43 49x46 en ziedaar: wit heeft niets meer over. Ook op een andere vraag van redacteur De Veer: 'Wat is de kortste partij waarbij een der spelers vaststaat?', vond Kamer het perfecte antwoord:
1.34-29 17-21 2.35-30 20-25 3.40-34 19-23 4.29-24 14-20 5.33-29 9-14 6.39-33 14-19 7.33-28 4-9 8.31-27 9-14 9.38-33 3-9 10.28-22

12-17 11.33-28 8-12 12.36-31 2-8 13.31-26 en zwart kan niet meer zetten dus verliest.
De records staan nog steeds. Lezers die aanspraak maken op de troon worden hierbij uitgedaagd. Dat ook Kamer niet alles kon oplossen bleek toen De Veer een moeilijker vraag stelde: 'Hoeveel schijven kunnen er vanuit de beginstelling via legaal spel tot dam promoveren?' Ige Kamer kwam in een partij die 337 zetten vergde tot een totaal van 37 dammen. Het duurde tot 1995 tot Norbert Parisot uit Marseille er in slaagde alle 40 schijven in een fantasiepartij van 381 zetten tot dam te promoveren. Als toetje sloot hij met de witte dammen de zwarte volledig in, zodat na 389 zetten deze stelling ontstaat.

diagram 1

Voor wie het niet gelooft: de hele

partij staat in het boekje van Van der Stoep!
Een uitgebreid arsenaal van Chinese muren, watervallen, dammen op bezet veld tot problemen van damschijven tegen schaakstukken is in het kostelijke boek te vinden. Een moeilijke taak stelde grootmeester-problemist Frans Hermelink zichzelf.

diagram 2**Frans Hermelink, 2001**

'Hoe breekt een witte schijf tot de damlijn door?' Aldus:

1.27-22 18x27 2.31x18 12x32 3.43x12 7x18 4.45x12 8x17 5.26x8 3x12 6.49-21 16x27 7.36-31 27x36 8.47-41 36x47 9.30-25 47x24 10.48-42 24x47 11.46-23 19x28 12.50x19 14x23 13.25x3 en de muur is geslecht.

AUKE SCHOLMA

adscholma@hotmail.com

